

महाराष्ट्रातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर
खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमआरएस-२००४/प्र.क्र.१२६/पीआरएस-२,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक १२ सप्टेंबर २००५.

शासन निर्णय -

महाराष्ट्र राज्यातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा
पुरवठा करण्याबाबतचे कंत्राट शासन निर्णय क्रमांक एमएजे-०१९८२(१०१)/पीआरएस-२,
दिनांक २१.१०.२००० अन्वये भारतीय राष्ट्रीय उपभोक्ता सहकारी संघ मर्या., मुंबई या
संस्थेस पाच वर्षांच्या कालावधीकरिता देण्यात आलेले आहे. कंत्राटाचा हा कालावधी
दि. २०ऑक्टोबर २००५ रोजी संपुष्टात येत आहे. या नंतर महाराष्ट्रातील कारागृहांना अन्नधान्य
व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्याबाबत कोणती पद्धत अवलंबावी हा प्रश्न
शासनाच्या विचाराधीन होता. या बाबत शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे -

- १) महाराष्ट्र राज्याचे प्रत्येक क्षेत्राचे कारागृह उपमहानिरीक्षक व त्या क्षेत्रातील संबंधित कारागृहांचे अधीक्षक यांची एक समिती गठीत करण्यात यावी. संबंधित उपमहानिरीक्षक हे समितीचे अधिक्षक राहतील व संबंधित कारागृहांचे अधीक्षक हे समितीचे सदस्य राहतील.
- २) या समितीने आपल्या क्षेत्रातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्याच्या संदर्भात निवीदा काढाव्यात.
- ३) संबंधित क्षेत्रातील संस्था अशा प्रकारे निवीदा भरण्यास पात्र राहतील.
- ४) राज्यात अशा प्रकारे एकूण ४ समित्या गठीत होतील व या चारही समित्यांनी या निवीदा एकाच वेळी काढाव्यात व निवीदा अंतिम करून त्यास शासनाची मान्यता घ्यावी. त्यानंतर निवडलेल्या संबंधित संस्थेमार्फत आपापल्या क्षेत्रातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्यात यावा.
- ५) भारतीय राष्ट्रीय उपभोक्ता सहकारी संघ मर्यादीत, मुंबई यांचे कंत्राट दि. २०.१०.२००५ पासून संपुष्टात आणण्यात येत आहे.

२. या संदर्भात विहीत कार्यपद्धती व निवडलेल्या संस्थेसोबत करावयाच्या करारातील अटी व शर्ती यांची माहिती सोबतच्या परिशिष्टात देण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

“इरा.ग.परदेशी”

(आ. ग. परदेशी)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

कारागृह महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व कारागृह उपमहानिरीक्षक.

सर्व कारागृह अधिक्षक.

प्राचार्य, बोर्स्टल स्कूल, कोल्हापूर/नाशिक.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परिक्षा), मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-३ (लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परिक्षा), नागपूर.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्थी/पीआरएस-२, गृह विभाग.

परिशिष्ट - अ

शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक एमआयएस २००४/प्र.क्र.१२६/पीआरएस-२,
दिनांक : १२ सप्टेंबर २००५ चे परिशिष्ट

१) महाराष्ट्र राज्याचे प्रत्येक क्षेत्राचे कारागृह उपमहानिरीक्षक व त्या क्षेत्रातील संबंधित कारागृहांचे अधीक्षक याची एक समिती गठीत करण्यात यावी. संबंधित उपमहानिरीक्षक हे समितीचे अधीक्षक राहतील व संबंधित कारागृहांचे अधीक्षक हे समितीचे सदस्य राहतील.

२) या समितीने आपल्या क्षेत्रातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्याच्या संदर्भात निवीदा काढाव्यात.

३) संबंधित क्षेत्रातील संस्था अशा प्रकारे निवीदा भरण्यास पात्र राहतील.

४) राज्यात अशा प्रकारे एकूण ४ समित्या गठीत होतील व या घारही समित्यांनी या निवीदा एकाच वेळी काढाव्यात व निवीदा अंतिम करून त्यास शासनाची मान्यता घ्यावी. त्यानंतर निवडलेल्या संबंधित संस्थेमार्फत आपापल्या क्षेत्रातील कारागृहांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा करण्यात यावा.

५) संबंधित संस्थेने संबंधित क्षेत्रातील कारागृह अधीक्षकांना अन्नधान्य व इतर खाद्योपयोगी वस्तुंचा पुरवठा सात दिवसांच्या आत करणे बंधनकारक राहील.

६) भाजीपाला, फळे, कांदे-बटाटे ह. चा पुरवठा करताना संबंधित संस्थेने हे कटाक्षाने पहावे की, कारागृह अधीक्षकांनी ज्या दर्जाच्या व विशिष्ट प्रकारच्या वस्तु मागविल्या आहेत, तो दर्जा कायम राखावा व मागितलेल्या वस्तु हया वेळेवर पुरविल्या जातील याची दक्षता घ्यावी. कारागृह अधीक्षकांनी व ब्रोस्टल स्कूलचे प्राचार्य यांनी आपली मागणी पत्रे वेळेत नोंदवावी.

७) संबंधित संस्थेला याकरिता १०% अनामत रक्कम घरणे आवश्यक राहील.

८) संबंधित संस्थेने सदरचा माल हा वेळच्या वेळीच व दर्जानुसार कारागृहायदैत पाठविला जाईल यासाठी हमीपत्र लिहून आवे. संबंधित संस्थेने सदरचा पुरवठा वेळीच केला नाही तर या बाबत कारागृहांना येणारा अंतिरिक्त खर्च तसेच सदर वस्तुच्या पुरवठ्याअभावी कारागृह अधीक्षकांनी स्थानिकरित्या खरेदी करून केलेला खर्च हा संबंधित संस्थेकडून वसूल केला जाईल.

९) अन्नधान्य व इतर अनुर्धीगिक वस्तुंचा पुरवठा हा संबंधित संस्थेने कारागृहाच्या प्रवेशद्वाराजवळ किंवा आवारात करावा. या बाबत काही विवाद उत्पन्न झाल्यास तसेच सदर योजनेची अंगलंडजावणी करताना काही वितुष्ट आल्यास या बाबत शासनाने घेतलेला निर्णय अंतिम व बंधनकारक राहील.

१०) संबंधित संस्थेने कारागृहाच्या मागणीनुसार योग्य दर्जाचे पण मानवी आहारास योग्य व भेसब्लिंडरीन खाल्या वस्तुंचा पुरवठा करावा.

११) कारागृह अधीक्षक खाद्योपयोगी वस्तुच्या मागणी पुरवठ्यास योग्य मुदत देतील त्या वेळी हा पुरवठा संबंधित संस्थेने नेमून दिलेल्या मुदतीत करावा.

१२) संबंधित संस्थेने पुरविलेल्या खाद्योपयोगी वस्तुपैकी कोणतीही वस्तु हलक्या दर्जाची किंवा भेसब्लिंडरीत आहे असे कारागृह वैद्यकीय अधिका-याचे गत झाल्यास अशा नाकारनेस्या अथवा अयोग्य टरलेल्या वस्तु कारागृहाची कोणतीही गैरसोय न करता संबंधित संस्थेने वसूलून देणे आवश्यक राहील व त्याचे नुकसान झाल्यास कारागृह अधीक्षक जबाबदार राहणार नाहीत.

१३) तोलणे, भरणे, मार्केट टॅक्स इ, खर्च स्थानिक व्यापारी महासंघ/कृषि उत्पन्न बाजार समिती यांच्याकडून निश्चित करून घ्यावेत व कारागृह अधीक्षकांनी त्या प्रमाणे देयके अदा करावीत.

१४) गह, ज्वारी, बाजरी, तांदूळ, साखर व कडूधान्ये यांच्या पैत्याची बारदाने कारागृह अधीक्षकांनी ती रक्कम दिल्यानंतर संस्थेस प्रत त करावीत. त्या करता किंमत व पैकींग आकार संस्थेने आकार नये. जर तो आकारला असेल तर कारागृह अधीक्षकांनी तो अदा करु नये.

१५) शेंगदाणा तेल अथवा पायलेलीन तेल, खोबरेल तेल व बनस्पती तूप इ. वस्तु या नंधरा किलोच्या पैकींगमधून पुरवठा करण्यात याव्यात. या वस्तुच्या किंमतीपैकींग डब्ब्याच्या किंमती रमाविष्ट असल्यामुळे सदर रिकामे डबे संस्थेस परत करण्यात येक नयेत.

१६) या सर्व अटी व शारी मान्य असल्याबाबत संबंधित संस्थेच्या प्रतिनिधीने कारागृह अधीक्षकांसोबत मुद्राकित कागदाचर (स्टैप पेपर) करारनामा करून देणे आवश्यक आहे.

१७) खाण्योपयोगी वस्तुच्या पुरवठा कलणाऱ्या संस्थेकडून कारागृह अधीक्षकांनी मागणी केल्याप्रमाणे अन्नधान्य व इतर वस्तुच्या पुरवठा सात दिवसांच्या आत कारागृहाच्या मुख्य प्रवेशद्वारापर्यंत करणे आवश्यक आहे. भाजीसारख्या शाशवंत वस्तुच्या पुरवठा त्याच दिवशी कारागृहास करणे बंधनकारक राहील.

१८) संबंधित संस्थेकडून पुरवठा करावयाच्या वस्तुचे नमूने प्रथम मागधून घ्यावेत व त्या नंतर नमुन्याप्रमाणे वस्तुच्या पुरवठा करणे बंधनकारक राहील. दिलेल्या नमुन्याप्रमाणेच मालाचा पुरवठा वेळेत होत नसल्यास पूर्व सूचना न देता पुरवठा काढून घेण्याचा अधिकार रासनास राहील.

१९) गह, तांदूळ, ज्वारी, बाजरी, साखर, पासलेल व उपलब्ध कडूधान्ये व डाळी यांची उरेदी शासकीय धान्य गोदामातून करण्यात यावी व उपरोक्त माली हा शासकीय गोदामात उपलब्ध नसल्यास तो संबंधित संस्थेकडून खरेदी करण्याचे अधिकार कारागृह अधीक्षकांना राहील.

२०) निवीदा मान्य झाल्यानंतर संबंधित संस्थेकडून करार करून घेण्यात याचा व नंतरच नशा संस्थेस मालाचा पुरवठा कारागृहाच्या प्रवेशद्वारापर्यंत क्रेप्पयाबाबत सूचना देण्यात याव्यात. यानुसार वस्तुच्या पुरवठयाची देयके प्रवृत्तिस पद्धतीने अशा करण्यात यावीत.

२१) अशा प्रकारे निवीदा पद्धतीचा अवलंब करून अन्नधान्य व खाण्योपयोगी वस्तुच्या वठा कारागृहास करावयाच्या राहील. या नुसार निवडलेल्या संस्थेला प्रथमतः हे कंत्राट एक निवाच्या कालावधीसाठी देण्यात यावे.